

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Heti szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manóglóvics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kocsuth-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 42.

Nyitlter soronkint 40 fillér.

Szeged és az irodalom.

Ha Szabadkán valaki olyant merészelne megtenni, mint amit Dr. Balassa Ármir. Szegeden megtett — akkor az nagyon megjárná. Ha nem is kergetnék ki a városból, de annyi bizonyos, hogy csufosan kinevetnék.

Pedig Balassa Ármint nem nevetik ki Szegeden, sőt mondhatni, hogy az egész országban elismerést aratott máris azzal a nagyszabású javaslatával amelylyel a szinügyi bizottság elé állott. Sőt az ottani szinügyi bizottság javaslatát már a magáévá tette és a közgyűlés elé terjeszti.

Nem kevesebbet céloz ez a javaslat, minthogy Szeged város a saját színháza repertoárja gyarapítására egy szinmúre 2000 koronát tűzzön ki; Ez magában véve csak szép hazafias cselekedet volna, — de a javaslatnak különösen egy körülmény adja meg a fontosságot és a horderót. Az t. i. hogy ezzel Szeged város egyrészt példa akar lenni az ország előtt arra nézve, hogy végre is szabadítsa fel magát a magyarországi szinművészet, a főváros gyámkodása alól.

Úttörő akar lenni ebben a dologban. Megakarja mondani nyiltan és leplezetlenül, hogy nem veti alá magát Budapest nyegleéseinek, hogy nem óhajt majma lenni a főváros téves irányzatának és perverz izlésének. Szóval ki akarja jelenteni nagykorúságát és ezzel a ténynyel akarja megkezdeni a kiskorúság elleni tiltakozást. Mind Ezeketől is eltekintve valóságos esemény-számba mehet a javaslat. Mi, akik megszoktuk azt, hogy csak keg, elemfilléreket áldozunk a magyar literatúrának, most egyszerre ilyenre is képesek lennénk? Egy városi törvényhatóság megszavazzon egy 2000 koronás tételt ilyen célra? Hát lehetséges ez? Nem a mesék országából való az, hogy a pótdót $\frac{1}{90}$ -ed százalékkal is föl-emeljük azért, hogy a magyar Muzsának áldozatot hozzunk?

Ugy látszik azonban, hogy Szegeden még ilyesmi is lehetséges.

Ami azonban bennünket is érint, az

egy különös körülmény. A lelkes javaslatban mintegy 8 más magyarországi város is meg van nevezve, melyekre bizton számít a javaslat, hogy követné a szegedi példát. Ezek között Szabadka még említve sincs. Megvalljuk őszintén, ha érezzük is, hogy ez uálunk yajmi nehezen menne, de nem szeretjük azt, hogy rólunk, az ország harmadik városáról még fel sem telezhetik azt, hogy ilyesmire képesek vagyunk. Szerettük volna azt, hogy legalább meggyanusítottak volna bennünket a jó szándékkal.

De hát nem akarjuk előre már elvetni a sulykot. Minden lehetséges. Még az is, hogy az a szegedi javaslat minálunk is visszhangot keltsen. Nem árt tehát, ha erről a kérdésről már most beszélünk és tájékozást szerzünk saját magunkról.

Nagyon szivesen vennők, tehát, ha a mi szinügyi bizottságunkat hallhatnók megnyilatkozni ez ügyben. Csak egy szócskát — legalább egy kis elvi kijelentést.

Szeretnők azt, hogy ha ebben a bizottságban valaki azzal az eredménnyel tudns felszólalni, hogy legalább is nevetségessé nem tenné magát. Utóvégre mi sem vagyunk olyan szegények, hogy ilyesmi nálunk szóba ne jöhetne. Azt mondják, hogy a szegediek sem gazdagabbak nálunknál.

Mi a magunk részéről örömmel üdvözöljük azt a szomszéd városbeli szinügyi bizottságot, amely ennyire missiója tudatában van, hogy minden további csürés csavarás nélkül a közönség foruma, a közgyűlés elé viszi ezt az ügyet.

S daczára annak, hogy így kifejeztettek bennünket a lelkes városok lisztájából, mi sikert kívánunk nekik — hátha azon majd mi is tudunk lelkesedni!

Kenyeret kérnek.

— Piaczi árusok nyomora. —

Szabadka, február 6.

Az urak nem igen gondolnak a kenyérrrel, inkább a multságokkal. Bezzeg a szegény népnek alig van másra gondja, mind a

mindennapira. Azt is alig bírja megszerezni a két keze keserves munkájával.

Mit gondoltak azzal a szabadkai urak is, hogy száz ember élt eddig Szabadkán a piaczi elárusításból. Azaz nemcsak hogy élt, de gyermekeket nevelt és — amit talán legelőször kellett volna fölemlíteni, adót is fizetett.

Eddig étek abból, de ezután már aligha élhetnek, mert a kereskedelmi kormány eltöltötte az iparczikkek piaczi elárusítását a hetipiaczok kivételével. Tehát a piacson ezután árusok csak hetenként kétszer árulhatnak iparczikkeket. Tehát csak a hét két napján jutnak némi kis silány keresethez. Igen ám, de hét napja van a hétnek és ha csak kétszer tud a hét közül az ember enni, nyomorba jut.

Igy jutott nyomorba ujabban több szabadka család, hogy az iparczikkek piaczi elárusítását eltöltötték. Hiába fordultak a polgármesterhez, főkapitányhoz, mert hiszen az elárusítás a törvényen alapul.

Igy tűnik ki, hogy a kérdéses törvényt éveken keresztül nem tartotta be a haóság. Ezen vasok mulasztásból azonban több száz családnak haszna volt, mert megélték belőle tisztességesen. Ha ami szegényebb sorsu embereink a kereskedőktől veszik a portékákat és nem várják meg a hetipiaczot, akkor ezek a szegénysorsu árusok töökre jutnak. De a forgalomnak is kárára van ez, mert a piaczi árak emelkednek, s ezt ennek tulajdonítják.

Egyetlen mód van arra, hogy most már törvényes uton segítenek több család nyomorán, s ez az, ha a város a hetivásáros napokat megszorítja, illetve azért a kormányhoz folyamodik. Ujvidéken gondoskodtak erről Temesvárt szintén.

Az országgyűlés figyelmét föl kell hívni ezen visszás állapot megszüntetésére.

Mert nem csak Szabadkán sújtja a piaczi árusítókat a törvény szigorú végrehajtása, hanem ezeket.

Ha a város ezt elmulasztaná, úgy méltán érheti a vád több száz ember tönkretöltéséért.

Már egy hónap óta élnek tétlenül piaczi árusaink, vagyonuk, keresetük, fogyton fogy. Létüket fenntartani nem tudják, gyermekeiket még kevésbé. Egy év mulva, a mikor már csekély vagyonkájukat felették, gyermekeik sirva kérhetnek kenyeret, mert e piaczi árusok többnyire szegény özvegyasszonyok. A farsang idejében a nagy urak nem alusznak, de e szegény emberek is álmatlanul töltik éjszakáikat, gondolkodván létük nehézségeiről. Erre gondoljanak a tekintetes urak, ha majd a tanács javaslata a zöld asztalra kerül.

Különfélék.

— **Felfüggesztett törvényszéki hivatalnok.** Mult hónap végén Újvidéken az a hír terjedt el, hogy a fogva levő Krötzer István, volt malomgazdától által a malom kárára elszikkasztott pénzt a felesége örvi. A vizsgálóbíró azonnal házkutatást tartott de pénzt ugyan nem találtak, de találtak egyéb dolgokat, a melyek Reháék vizsgálóbírót arra késztették, hogy azokra a vizsgálatot kiterjessze. Találtak ugyanis egy feljegyzési könyvet, a melyben kronológikus sorrendben fel voltak jegyezve Krötzerné kiadásai. Ez még ugyan magában véve nem jelent sokat, de a nevek közt szerepelt egy törvényszéki tisztviselő neve is 200 forinttal. Reháék vizsgálóbíró azonnal kihalgatta Krötzernét és ő azt állítja, hogy Biács Miklós törvényszéki tisztviselő, íktatónak azért adta a pénzt, mert ő megígérte, hogy férje sorsán segíteni fog. Biács minden tagadott. A törvényszéki elnök mindazonáltal jónak látta Biácsot állásától felfüggesztetni. Hír szerint az említett könyvecskehén még több ismert nevű szerepel. A vizsgálat ezek ellen is megindult.

— **Elmaradt installáció.** A szabadkai lak. hűközség nagy hűkösedéssel választotta meg nemrég új magyar hitközsököt, dr. Klein (Kiss) Arnold veszprémi rabbit. A rabbi el is fogadta a meghívást s ki is tüzte már az elővetel napját s a hitközség má. készült is az installációra, amelynek január végén kellett volna megtörténnie. Csakhogy időközben a körülmények megváltoztak, a rabbi új feladást felemlített, így tehát eszerben hagyta a szabadkaiakat. Bizony kár vált annyira lelkesülmi, mert a veszprémiel megakartottak volna egy kis pénzt és a szabadkaiaknak is meg kellett volna a magyar hitközsökük.

— **Működvelői előadás Csantavéren.** A csantavéni ifjúság fi. hó 3-án Lukácsi István lélkész kezdeményezésére a Katholikus Népkör javára működvelői előadást rendezett Csépreghy Ferenc népszínműve «A sárga eskü» kerüli színe. Az előadás minden várokozón felül sikerült. Ezen szép és élvezetes estélyért az oroszlanársz Lukácsi Istvánt illet, ki héteken keresztül kitartó szorgalommal fáradozott azon, hogy a szereplőket előkészítse. A főszerepet Bekaj Ádást, Gáspár Dezőt tanító adta. Egy színműnek is becsületére vált volna, amilyen jól behélté magát szerepébe. Dankó Bella kedves és megnyerő modorával a haros lapokat arató Csorba Márton Miklós Kálmán, Csorba Liza, Dankó Ferenc és Csorbanát Kiss Cecília igen szépen alakították. El lehet mondani, hogy minden szereplő teljes odaadással parkodott megoldani szerepét. Meg kell még említenem, hogy a díszleteket Dér Ferenc festette és igen sikerültek voltak. Az előadás után táncvizsgálat volt, mely kiválóan sikerült tartott.

— **Meghalt a korcsmában.** O-Becsén mult héten Hadnagyev Dusan pityokosan tért haza és részeg ember módjára fekhelyét kereste fel és csakhamar mélyen elaludt. Elaludt és több fel sem ébredt. Csakújdánák felelő a hosszas nyugalom s mikor megnézték, halva találták. Hadnagyev, a halált szívtá magába a részegítő itallal. A hirtelen elhunytat a kórházba szállították és szombaton boncolták föl.

— **Agyoniótt az anyját.** Remes szerencsétlenség történt tegnap a bácsmegyei Új Sövé községben. Egy kilenc éves gyermek fegyvert kerített és azzal játszadozni kez-

dett. Később a golyóval töltött fegyverrel a zobába ment és ott czeiba vette az édesanyját. Eközben a fegyver valami módon véletlenül elsült és a puskacsőből kiröppent golyó az asszony jobb szemébe fúródott, minek következtében az szörnyen halt.

Láhn Fülöp új-sóvéi keresek ugyanis magához vett egy régi Verndt féle katonafegyvert és azzal czeiba lövöldözött. Később azonban dolga akadott és a golyóra töltött fegyvert bevitte a zobába és ott hagyta. Alig ment ki a kereskedő a zobából, bejött oda a kereskedő 9 éves fia. Alig látta ez meg a fegyvert azonnal utána nyult és játszadozni kezdett azzal.

Később bejött a fegyverrel a másik zobába, a hol édes anyja dolgozott. A fiu reá akart üszteni édes anyjára és czeiba vette a fegyverrel.

— **Megfőlék mama!** A másik pillanatban hatalmas dördülés követhetett. A fegyver elsült és a golyó az asszony jobb szemébe fúródott. A sérülés oly veszedelmes volt, hogy az asszony egy hang nélkül összeesett és nyomban meghalt.

A rettenetes szerencsétlenségről értesítettek az újvidéki kir. ügyészséget, amely a gondatlan apa ellen megindította a büntető eljárást.

A tragikus véget ért fiatal szép asszonyt ma temették el nagy részvétel mellett.

— **Havi kimutatás 1900. évi január hó.** A mentő osztály a lafolyó hóban igénybe vevett a következő eseteknél u. m. Sebész, sérülés 23, belső bajok 6, betegeknek a kórházba szállítása 14, elmebeteg szállítása 3, öngyilkosság, öngyilkosság kísérlet —, tűzhöz kivonulás 4, hullaszállítás 5, egyéb esetek —, összesen 55 esetben. A folyó évben 55 esetben, 1896. év szeptember 12-től pedig, a mai napig összesen 1361 esetben működött. A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés végett a hó folyamán bejelentették: Rencsölörök 1, vörheny 7, Hökhrut 4, összesen 12 esetben.

— **Újítás a vasuti kocsikon.** A Kugler „Olimpus” nevű új szellőztető és fűtő rendszer a m. kir. államvasutaknál a napokban egy gyorsvonatu próba Gödöllőig és egy személyvonatu próba Rattkaiig a legjobb eredményvel tartott meg. Ez új rendszer szeriát ugyanis mellőzték a gőzfűtés a vonaton és a kaluz kocsiiban felmelegített, de előbb teljesen megtisztított levegő egy központi vezetékben kelő nyomással a kocsi tetőjén a vonaton végig vezetették és az egyes fűtköbe az ülőhelyek alatt ömlik be, ezáltal egy tökéletes szellőztetés is érelik el és szükségtelen még nyáron is az ablakokat kinyitni, mert nyáron hűtött liszta levegő vezetettek be.

— **Hány ügyvéd van Bácsmegyében?** A szabadkai ügyvédi kamarának legújabbán kiadott névjegyzéke szerint Bácsmegyében jelenleg 242 ügyvéd van. Adán 4, Apafinban 5, Baján 23, B.-Almásán 5, Bazdánban 1, Csantavéren 1, Cservenkán 1, Hodsághon 4, Jankovácson 1, Kulán 7, Martonson 1, Moholón 2, Ó-Becsen 15, Ó-Kanizsán 4, Palánkán 6, Szabadkán 52, Szent-Tamásán 1, Titeien 4, Topolyán 6, Újvidéken 35, Zentán 15, Zombórtan 47, Zsibyan 1, Első helyen tehát Szabadka áll.

— **Meghalt az ijedségtől.** Megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket kis-hegyesi tudósítónk: Az eset a következő; Lódi Ernő vándorló cirkuszával tegnapiélt érkezett

Kis-Hegyesre, hogy ott néhány előadást tartson. Hogy a fau népe előtt egy kis reklámmal csináljon tegnap délután felczipázott lovakkal, komédiákkal és egy tevével zenező mellett felvonulást tartott a község főbb utcaján. A kíváncsi nép fértak, asszonyok, lányok csoportba verődve nézték a felvonulást mert hát Kis-Hegyesen nem mindennapi dolog a cirkus, különösen a tevének akadott sok bámuloja mert ilyen még nem járt a község homokján. A zenezőhatalára a kizakból kifutottak a gyermekek is többek között Csaba, József földbirtokosnak 6 éves fia. Amikor a fiu meglátta a tevét úgy meglédt tőle, hogy nyomban összeesett s ott a helyszínen meghalt. A szerencsétlen kis fiu esete a községben nagy részvétel kelt.

— **Szabadka — Biharmegyében.** Egy ismerősünk Nagy-Kágyárol a következő címzésű levelet kapta: Nagyságos

Palga Mátyás urnak
Helyben Szabadka (Bihar m.)
Tehát Nagy-Kágyán úgy tudják, hogy Szabadka Biharmegyében van és Szabadkának utolsó postája: Helyben.

— **Jutalomjáték.**

Igazán mondom, örököm már magam is az örvendezőkkel, hogy a jövő szezonban nem lesz többet jutalomjáték.

Megszoktuk ugyan ezt a régi módját a színesek kifütelésének, de végre csak eljutunk oda, hogy megszabadulunk tőle.

Mostani direktorunk — ki valószínűleg jövőre is itt lesz — őszintén kijelentette, hogy egyedül tagjának se lesz ezután jutalomjátéka.

Kis városi és tegyük hozzá hatalmas dolog ez a nálunk divó jutalomjáték-historia.

Há hiszen igaz az, hogy a mi városunkban a virágkereskedők üzleteit nem valami szörnyen sokat látogtják avégből, hogy vártamelyik primadonnának bokrétaát csináltassanak, mert a virág felnyújtás nálunk egészen kiment a divathól; a jutalomjátékok alkalmával mégis csak megjelenik a kirakatokban néhány csinos bokréta, virágkosár és egyéb holmi, ami a „jutalmazottak” szől.

A jutalomjáték még arra is jó, hogy egy-egy ivicske repüljön végig a színházba járók kezén, amely ivics után leszárnak a koronánkat, hogy a gyűjtő ivics minél süröbben mutassa a „jutalmazottak” — barátai számát.

A jutalomjáték még arra is jó, hogy a mi kis újságjaink hasábján megjelenjen hetenként egy-egy hír, amely oly hatalmas egyformasággal hívja fel a közönséget a „jutalomjátéka” mert hát a jutalmazandó megérdemli, hogy egy estén csupán öt tünessük ki, csupán neki tapsoljunk, akkor is ha jól játszik, akkor is ha rosszul játszik.

És a közönség kedvezzék minden jutalmazandó — és minden jutalmazandó művész, kinek neve vastag betűvel jelenik meg a színlapon, s ki a legjobb szerepét a legeslegjobbban fogja adni a jutalomjáték estéjén.

És még arra is jó a jutalomjáték, hogy az a szegény jutalmazandó reszkessen már napokkal előbb valjon fog-e sikerülni az ő jutalomjátéka collégá elég lelkismeretességgel veszik-e a dolgot, — jönnek-e majd sokan a színházba, lesz-e virág, lesz-e gyűjtés.

Ha nagyon sikerül az egyiké faj tiz másiknak, ha nem sikerül faj neki, meg tán két collégájának és vigasztalja őt a többi és ma-

gában azt gondolja, hogy hát bizony nem is érdemelt fényesebb jutalomjátékot.

És még sok mindenre jó a jutalomjáték, amely a világot se emeli a színészetet, még a vidéken sem.

Most, hogy ezt leirtam eszembe jut, hogy másfél esztendő előtt ott hagyta a fényes opora pazar színpadát *Gábor Nelli*, mert egy haralmas intendáns gróf kiűldözte onnan, mint ahogy megtették ezek az intendáns grófok sok-sok művésznővel nemcsak az Operában, hanem a Nemzeti színházban is.

Szabadkán lépett először az operette színpadra. Ismeretlen tájként volt neki ez a színpad, de nagy szorgalommal, ambícióval küzdött, dolgozott és lépésről-lépésre haladva hódította meg előbb az intelligens publikumot, aztán collegát.

És megismerte ő is azt az újdonságot, amit jutalomjátéknak neveznek a vidéken.

1899. február 1-én volt első jutalomjátéka. Soha még olyan fényes közönség nem volt együtt a szabadkai színházban, mint akkor.

Meglepje a művésznőt az az ünneplés, melyben őt a szabadkai közönség részesítette.

Nem repült a színházba járó közönség közt az a bizonyos iv, ezt ő kikérte magának, de hatos virágerdő borította el a színpadot, mikor megjelent a Nürnbergi baba kiűldő személyesítője.

Holnap csütörtökön Fripue Rozé szerepében lép fel a Gábor Nelli a „Remete csengőgyőze” című operában. Ez lesz az idén az első opera.

Ha a közönség ilyen jutalomjátékok nélkülával operát kap, és máskor nem, akkor el kell ismernem ennek a divatnak is a lejáratását.

FARSANG.

Kerge-Bál.

A Bácskai Hírlap Kergeje nem olyan közönséges alak. Kergei mindenfelé ismerik és népszerűsége már az egész megyébe elterjedt. Legjobb bizonyítékul szolgál ennek, hogy Kishegyes községben már feltalálták az első Kerge-bálat is. A kishegyesi Kerge-bál meghívója egész ügyes kére val, íme itt adjuk a Kerge-bálat műtatására:

Körrendelet.

Tekintve, hogy a kártekonny kalandárium csinalók a farsangi szép időt évről-évre botrányosan rövidre szabdadják.

Tekintve, hogy emiatt tavaly is az anyósjelöltek részéről hozzám sok panasz érkezett: ly és hasonló garázda esetek elkerülése szempontjából:

1. Szigorúan betiltatják minden kalandárium csinalóknak a mestersége.
2. Az anyós jelöltek lecsillapítására pedig megbagytatik a kis-hegyesi nemzeti elolvadó körtnek, szívesen tudtára adni mindenkinek, a kiket illet, hogy minekujána, annakutána és mitűn a papuskórmánynak úgy tecczött readdonyi, hogy

Nem löhet az embőr fábú,

Ki kő rúgni a hámfábú,

hát elvénült szokásához képest

megint homlának indult könyvtára javára nem a Fülöp zsidónál, hanem Fülöp Istoknál a benyargalt huszadik század második hónapjának tizedik napján

K e r g e B á l a t

rendez a tagtalan kör elnyögsége.

3. Meghagyatuk továbbá, hogy ezen históriát a világon szokásos dobszó és a következő ékes verseseinek kinyomatása által minden irányban a legkiterjedtebb módon közhírré legye:

Czinna dratta bum bum bum,
Mélyen tisztelt publikum!
Lam az angol hadsereg
Búrral tánczol nem veled.

De azért még ne sirjál,
Jobban mulatsz azoknál,
Csak gyere el, meglátod,
Hogy soha meg nem bánod.

Mert mi csárdással kezdjük,
Berügással végezzük;
Négyes is lesz hóvíben,
Róka táncz a hóiben.

Jöjjen hát, a ki akar,
S az is, a ki nem akar;
Itt lesz a bur zenekar,
Az lesz ám még csak a kar!

4. A közönségnek mihez tartás végett színtéu meghagyatuk, hogy a pizes asztalhoz így állíson oda:

Koronával a papa,
Száz fillérel a mama;
S ha elfőn még a lányuk,
Főrt a hús lesz az árúk.
De ha anyóst is hoznak,
Kétszeresen adóznak.

5. A kik pedig már beállítottak, azoknak különösen meghagyatuk, hogy az alábbiakra figyeljenek:

Csuda látványok; mely ittlok:
az iszcsaméri hazajáró nyúzott szamar; a szent-
istvani rieszeg liba, az elefánt és szőnyog
harcza.

Műkedvelő darabok:

Borít szik a magyar, nem pediglen vízet.
Monolog, szavallák sokan. Oh jertek, oh jertek... Ábránd. Egy szál kolbászon nyugot az elnyögség. Megyünk, megyünk. Szózat. vizhangtől. Éneklé a közönség.

6. Végül a kerelyekre szigorúan ráparancsoltatik, hogy a következőkről lecsillapítás terhe mellett gondoskodjanak:

Ételak:

Fogyaszthatók:

Kolbáztányv pasztétom,
Csalogányfűy kirántva,
Szőnyogczomba spekelve.

Fogyaszthatatlanok:

Mariacz és bírány paprikás,
Farsangi fánk,
Sonka szelet.

Italok:

Bur Gundi,
Bor-váldó,
Felegős rizlinget,
Reggel felő uraknak egy csója,
Nőknek pedig otthon van az ágya.

Z a r a d é k u l:

Vadúszat vagyis: Körben avagyis: Rókákra.

7. A ki ezek ellen vét, főbe durrantatik,
Karneval s. k.

SZÍNHÁZ.

Balázs Olga

Szombaton és hétfőn láttuk újra színpadunkon *Balázs Olga*, ezt a fiatal színésznőt, ki nálunk lépett tavaly a városi jelentő deszkákra először — mint kész tragika.

Az idén már nem szerződött sehova. Budapestre nem kapott szerződést, a vidékre nem akart szerződni.

Othon van a szülei házána a fővárosban és csak néha néha vendégszerepkel egyik másik vidéki színpadon (vidékeknek mondom a budai meg a városligeti színtöröket is). De nem pihen ez istentől nagy tehetséggel megáldott színésznő. Dolgozik, tanul otthon és mikor meghívja őt valamelyik direktor néhány estére; új meg új szerepekben mutatja be gyönyörű tehetségét.

Amikor mult nyáron valamelyik fővárosi kis színpadon fellépett, a fővárosi sajtó egyhangú elismeréssel adozott a fiatal színésznőnek művészi játékáért; egyik illusztrált heti lap pláne arcképét is hozta.

Balázs Olga előbb a Nemzeti színház színpadára jut, — de a vidéki színpadokon kell még gyakorolnia magát. Nehéz iskola a vidéki színpad, sokszor kellemetlen is, de igazi gyakorlatot csak a vidéken szerezhet magának.

Meggyőződésom, hogy vendégművésznőnk a vidéki színpadokon dolgozva, felküzdi magát protekció nélkül a Nemzeti színház színpadára és ott is első lesz az első közötti.

Az Othlonban lépett fel szombaton Balázs Olga kisasszony. Magdát személyesítette. Ebben a szerepében tavaly már nagy siker aratott. Szombaton este kevesen jöttek a színházba. Estély is volt, hál is volt ez este. Az a kis közönség, mely néha megélti színhármunkát, ez este három felő volt. De akik elfjöttek, meleg szeretettel üdvözölték a fiatal tragikát, virággal, zájós tapsal fogadták.

Szépén dolgozta ki szerepét Balázs Olga. Gyönyörű organuma, kifejezőképes játéka uralkodott a színpadon. De környezete is igazán szépen működött. *Téli Anit* bácsi az öreg nyugalmazott alezredes szerepében hatalmas volt és bájos volt kis-zerepében *Téli*.

Ha Balázs Olga Magdája művészi alakítás volt, ez a jelző még nemesebb értelmen illet játékat Medea szerepében, melyet hétfőn mutatott be, szép számú intelligens közönségnek.

Az Medeát a legnagyobb tragikától láttuk nem egyszer, más tán a mi színpadunkon ezt a szerepet nem is játszotta.

Bőnyös felő kiváncsisággal léptem a nézőterre. Ez a fiatal lány ny hatalmas munkát igénylő alakítást akar bemutatni ennek a mi kerényes ízesű publikumunknak?

És már az első jelenés után féleltnem megszűnt, de kiváncsiságom nőt.

A fiatal tragika hüvös hangja végig rezgett a házon, belopta magát a szívekbe és elragadta, elbűvölte a közönséget.

Nem tudta az ember mit bámuljon, a gyönyörű organumot, a művésznő kellemes hangját, annak erejét és lágyágát, mely szívből jött szívhöz szólt, avagy a minden ízében kidolgozott művészi alakítást?

Tizenötösör hírták a lémpák elé Balázs Olga — nálunk, ahol oly ritka a táps.

A többi szereplők nagyon-nagyon gyengék voltak. Látszott a szereplőkön, hogy csak úgy hirtelenében ugrottak be a vendég művésznő mellé — nehogy egyedül játszeék.

5346 adó 899.

Felhívás.

A hadmentességi díj-adóról 1880 évi XXVII. t.-cz. 13. §-ának 3-ik pontja értelmében felhivatnak e város területén lévő azon hadmentesek, kiknek hadmentességi (fölszámítási) címük fennáll, miszerint hadmentességi díj-adóval leendő megróhatásuk szempontjából **vallomásukat f. évi február hó végéig** e város adóhivatalánál anyival is inkább beadják, minthogy mulasztás esetében a fenidézett törvény 20. szakasza értelmében a kivevett hadmentességi díj háromszoros egész hatszoros összegének megfelelő bírsággal, illetőleg a 22. szakasz szerint elzárattással fognak büntettetni.

Szabadkán, 1900. évi januárhó 31-én.

Birkás Lajos
adóügyi tanácsnok.

Kiadó kocsmahelyiség

A zombori ut 194. számú házban lévő **Fehér ló** című vendéglő előnyös feltételek mellett azonnal kiadó; — a vendéglőhöz kapcsolatosan négy szoba, konyha, kamra, padlás, két istálló, nagy kocsifészer és tágas udvarral együtt. Bővebbet Virágh István tulajdonosnál ugyanott.

Sorg, Willibald és Társai
 czég bajmoki hengergőzmalmában a malomhelyiség átalakítása miatt 12 darab teljesen jó karban levő
SZITA-HENGER
 darabonként is azonna leladó. Bővebb értesítés nyerhető a malom tulajdonosoknál.

Bor, 1—4 éves homoki ó-schiller vagy fehér bor erősség és év szerint 100 literenként 22—24—25—32 frt. Uj bor (fejtve) minőség szerint 16—18—20—24—28 frt. Tessék **„Borárjegyzéket“** kérni. Rendelő bórát is kaphat, mely beszerzési áron számíttatik föl, s ugyanily árban 6 héten belül, bérmentve, utánvét nélkül néreltlen állapotban vissza is vétetik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet, hogy eredeti, tiszta minőségű borhoz jutatom; arról jó hírnevem nyújt kezeséget. Borizethez 20—40,000 forinttal 12—14% jövedelem biztosítása mellett társ kerestetik.

Lasponya ojtványok. Gyümölcse ép oly értékes mint a bírsé s fajta ugyanolyan árban adatik el.

Nemes eperfa-ojtvány Keltető pírón, fehér és két fajokban, 6 láb magasan ojtva, 2—3—4—5 éves, igen erős csomte, erősség szerint 20 krtól 60 krig, 30 frt vételnél 30 százalé, 25 forintnál 25 százalé.

Birs-ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugali, riss stb) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, beteges és ellenálló egyaránt mentes. Vannak rendelém, kik ezer száraz ültetik, mert rendkívül hűmereseknek, gyümölcse kedves, sokáig áll, maga árban értékesíthető és sokféleképpen föl is dolgozható. A 2—3—4—5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökörü fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az eperfaé.

Spainol meggy, fekete. [Pándi vagy körösi magy.] Termékenységet előmozdítandó háromszor lett permetszva, s így, ha azt folytatónlag permetszük, bőven fog teremni. Faja egészséges, 333-gazdag gyökörü fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanna az engedmény adatik, mint az eperfaé.

Diófa. A 6—8 láb magas, rendkívül gazdag gyökörü, tele bold és könnyű törz 2—3—4—5 éves diófák ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az eperfaé.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen kőrté, alma, szilva, őszli és kajszibarack, cseresznye, meggy, szőlő, gesztenye, lasponya magas dorok és törpe

Kiselejtezett nemes ojtványok 2—3—4—5 éves életkorú példányokban, azok kora és erőssége szerint 2—6—7—10—15 krajcar árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 80 krajcártól 19 forintig eszenkint.

Kerti eszközök. Keltető és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült borolók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe azemző és ojtó kések, ezenfelül jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE
Dr WÄGNER és TÁRSAI
Egyesült gyárak
 Mint Beteti Társaság
BUDAPEST.
 GYÁR és IRODA: IX., TINÓDY-UTCA 3.,
 a Gizella-malom mögött.
Fiók: BÉCS.
 XVIII., Schopenhauerstrasse 45.

ARJEGYZÉK INGYENESBÉRMENTVE

SZÁMOS KÍTÜNTETÉS

TELEFON

FOLYÉKONY

SZÉNSAV

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK és PINGZEFELSZERELÉSI CZIKKEK